

به اداره محترم روزنامه ملی انیس

قابل توجه: ریاست محترم عمومی دافغانستان بانک (بانک مرکزی) و ریاست محترم پشتنی بانک

به استناد خبر مندرج در صفحه اول شماره (۱۸۴) یوم شنبه ۲۱ عقرب سال ۱۳۳۳ هـ ش نمبر مسلسل (۲۷۸۷۶) روزنامه ملی انیس، در جلسه تاریخی ۱۹ عقرب ۱۳۳۳ هـ ش سهم داران پشتنی تجارتي بانک، جناب جنت خان غروال که تا آنوقت در بست مدیریت یکی از شعب دافغانستان بانک ایفای وظیفه می نمودند به حیث معاون آن بانک مطابق ماده بیست و هفت اولین اساسنامه بانک مذکور عضو هیئت عامل انتخاب شده بودند ولی در تحت فوتو های جناب مرحوم غروال که همین اکنون در دفتر مرکزی وسایر نمایندگی های پشتنی بانک نصب میباشند مرحومی منخبت موسس پشتنی تجارتي بانک معرفی گردیده‌اند چون نظر به ساختار تشکیلاتی بانکها و شرکت های مشابه آن بانک، یک شخص در عین وقت هم موسس وهم هیئت عامل چنین بانک یا شرکت بوده نمیتواند بدین ملحوظ غرض تحقیق ودریافت معلومات مکمل در مورد چگونگی تاسیس بانک فوق الذکر به روزنامه ها وجراید آنوقت (سال ۱۳۳۳ هـ ش) کشور ونیز سایر نشرات مربوط این دوره مراجعه و آنها را دقیقا تحت مطالعه قرار دادم.

به اساس خبر منتشره در شماره (۱۰) یوم یکشنبه مورخه ۲۳-اسد-۱۳۳۳ هـ ش نمبر مسلسل (۷۹۷۰) روزنامه اصلاح، نخستین اقدام رسمی جهت تاسیس پشتنی تجارتي بانک، پیشنهاد وزارت مالیه بود که متکی به آن طرح اساسنامه بانک مذکور در مجلس عالی وزرامورد غور وبحث قرار گرفت وبعداد تصویب کابینه ومنظوری پادشاه وقت، پشتنی تجارتي بانک رسماً پا به عرصه وجود گذاشت اولین اساسنامه بانک مذکور در شماره های ۱۳-۱۶ تاریخ های ۲۶-۳۰ برج اسد سال ۱۳۳۳ هـ ش روزنامه اصلاح نشر گردید و نظر به مواد (۵۴) اساسنامه آن بانک، سرمایه ابتدایی آن مبلغ ۱۲۰ میلیون

بود.

۲- اگر طرزالعمل ایجاد بانکها در افغانستان از عهد صدارت سردار محمد هاشم خان تا ختم دوره صدارت سردار محمد داود خان مطالعه گردد تاسیس هیچ بانک اعم از دولتی، خصوصی یا مختلط بدون پیشنهاد وزارت سکتوری مربوطه بدون تصویب مجلس عالی وزرا ونیز در عدم صدور فرمان پادشاهی به هیچ صورتی امکان پذیر نبوده.

بنابراین تقدیم رسمی چنین پیشنهادی از جانب مرحوم جنت خان غروال به مجلس عالی وزرا ی وقت نسبت اینکه جناب شان عضو کابینه نبودند واز لحاظ موقف وظیفوی در سطح پایتیر از ریس حتی در بست مدیر یک شعبه دافغانستان بانک قرار داشتند ونیز از نظر سلسله مراتب اداری بالاتر از صلاحیت های وظیفوی آن وقت محترم غروال صاحب بود.

۳- جناب جنت خان غروال که در وقت تاسیس پشتنی تجارتي بانک ونیز طی مدت سه ماه بعد از تاریخ تاسیس بانک مذکور به حیث مدیر در یکی از شعب دافغانستان بانک ایفای وظیفه مینمودند واز نگاه وظیفوی رسماً نمی توانستند هیچ نقشی در تاسیس وبنیان گذاری پشتنی تجارتي بانک داشته باشند به تاریخ ۱۹ عقرب ۱۳۳۳ به اثر تصویب جلسه سهم داران بانک مذکور غرض شروع فعالیت های اجرایی آن به حیث معاون بانک (عضو هیئت عامل) انتخاب شدند چنانچه وظایف وصلاحیت های هیئت عامل نیز که از ماده (۲۷-۳۴) اولین اساسنامه آن بانک مشخص گردیده تنظیم امور اجرایی بانک مذکور بوده صلاحیت تاسیس، انحلال، ادغام یا ابقای بانک به هیئت عامل تفویض نگردیده بود. که روی این دلیل بازهم جناب غروال صاحب موسس بانک فوق الذکر شمرده شده نمی تواند.

۴- جناب مرحوم عبدالملک خان عبدالرحیم زی وزیر مالیه وکنیل وزارت اقتصاد وقت که بانی سیاست (اکنومی درپزه) اقتصاد رهبری شده به شکل مختلط (اشتراک سکتورهای دولتی وخصوصی) در چوکات پلان های عمومی

جدیدی را که بانک مذکور در عرصه انکشاف تجارت به میان آورده میتوانست، خصوصاً نجات تاجران افغانی را از ورشکست وپرداخت نکتانه های کمر شکن (۲۰-۳۰) فیصد با آنها توضیح نموده وخواهان سهام آنها در این بانک جدید گردیدند که بعد از توافق سهامداران مذکور وتدارک سرمایه ابتدایی مورد نیاز بانک مسوده اساسنامه آن نیز توسط سهامداران متذکره ملاحظه و تأیید گردید. چون اداره و تنظیم امور بانکی کشور در سطح حکومت جزء صلاحیت های وظیفوی وزیر مالیه وقت بود، لذا موضوع تاسیس پشتنی تجارتي بانک توام با طرح اساسنامه آن توسط وزارت مالیه در مجلس طرف قناعت و تصویب کابینه قرار گرفته وبا صدور فرمان پادشاهی دایر به منظوری پیشنهاد وزارت مالیه، بانک مذکور رسماً تاسیس گردید.

چنانچه در بیانیه رسمی وزیر مالیه به مناسبت (۳۷) مین سالگرد استرداد استقلال کشور که به وقت شام مورخ ۸ سنبله ۱۳۳۳ هـ ش از طریق امواج رادیو کابل پخش گردید وهمچنان مقاله مرحوم عبدالرحیم زی در مورد اجراءات و دستاورهای دوره کارشان در وزارت مالیه واقتصاد ملی که در شماره (۵۵) سال سوم جریده ثروت وزارت مالیه به تاریخ (۱۷حوت ۱۳۳۵) هـ ش نشر شده بود تاسیس پشتنی تجارتي بانک در جمله اجراءات دور تصدی ایشان به مقام وزارت مالیه ذکر گردید که در آن زمان وحتىی بعد از برکناری جناب عبدالرحیم زی هیچ کس به شمول جناب غروال صاحب آژارد نکرده است. در حالیکه خدمات فراموش ناشدنی وزحمات شباروزی جناب مرحوم جنت خان غروال در اداره و تنظیم امور اجرایی پشتنی تجارتي بانک که از تاریخ ۱۹ عقرب ۱۳۳۳ هـ ش یعنی مدت سه ماه بعد از تاسیس آن بانک الی اواسط سال ۱۳۵۲ هـ ش ابتدا به حیث معاون و سپس رئیس هیئت عامل بانک مذکور امور محوله را با کمال دیانت امانتداری و وظیفه شناسی انجام داده اند، قابل هر نوع ستایش و تقدیر دانسته می شود از دربار ایزد متعال برای مرحومی وسایر همکاران محترم شان اجر عظیم مسئلت می نمایم ولی روی دلایلیکه در فوق ذکر شده جناب شانرا نمی توان به حیث موسس وبنیانگذار پشتنی تجارتي بانک نامید.

به ریاست محترم عمومی دافغانستان بانک (بانک

بقیه صفحه اول

خاطر نشان ساخت که موزیم ها به توجه بیشتر نیاز دارند، به خصوص در زمینه آماده ساختن کادریهای مسلکی. او ابراز امیدواری کرد که وزارت اطلاعات و فرهنگ زمینه های مناسب را پیدا کند تا جوان که اکنون در موزیم کار میکنند، فرصت تریه بیشتر و تخصصی شدن هر چه زود تر برای آنها مساعد شود.

در این مراسم محمد فهیم رحیمی رییس موزیم ملی در رابطه به کار کردها و فعالیت های موزم ملی توضیحات داده گفت که ما در حالی از روز بین المللی موزیم ها تجلیل می کنیم که فعالیت های موزیم داری در موزیم های جهان به شکل گسترده وسعت پیدا کرده و از شکل بنیادی نمایش آثار در موزیم ها و بازدید از آن دروینترین

بقیه صفحه اول

مهاجرت ها، دگرگونی های سیاسی، گسترش تکنالوژی که جوامع را با هم نزدیک ساخته، باعث گردیده که ارزش های فرهنگی بومی از فرهنگی های عوضی و وارداتی متأثر شود، در کنار آن فقدان و مشکلات سیاسی، وابستگی های اقتصادی توسعه شبکه های تلویزیونی، تقلید از فرهنگ و عادات دیگران که میتوان به آن تهاجم فرهنگی نام گذاشت آسیب پذیری های فرهنگی را جدی ساخته است و مارا به ایستادگی و دفاع از فرهنگ اصیل وسنن

بقیه صفحه اول

غیر قانونی و حمایت از سرمایه گذاران این بخش شدند. نجیب وردک معین گمرکات وزرات مالیه گفت که قبل از افزایش تعرفه در ۱۰۰ روز ۲۰۰ هزار تُن زغال سنگ به ارزش ۴۰۱ میلیون افغانی صادر می گردید، اما حال

موزیم ها به توجه بیشتر ...

کنند.

مسول اداره یونسکو در کابل نیز در صحبت هایش گفت که موزیم ها جا های است که ما گذشته های خود را در آن می بینیم و نشاندهنده هویت یک کشور میباشد و باید در حفاظت آن توجه بیشتر صورت بگیرد.

همینگونه در جریان این محفل فلم مستند از روند کار و فعالیت بخش های مختلف موزیم ملی به نمایش گذاشته شد.

در اخیر این محفل نمایشگاه آثار دوره اسلامی توسط سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ افتتاح شد و در حالیکه توسط رییس موزیم ملی در رابطه به آثار این نمایشگاه، معلومات داده میشد، اشتراک کننده گان از آن دیدن کردند. ■

پیام وزارت اطلاعات و فرهنگ ...

مدافع واقعی از آزادی بیان، فرهنگیان، هنرمندان خواهیم بود زیرا مارا باور به این است که توسعه فرهنگی منجر به خود باوری جامعه میشود و ما برای توسعه فرهنگی هدفمند کار خواهیم کرد.

سازمان یونسکو در نوابر ۲۰۱۱ بیانیه در زمینه تنوع فرهنگی صادر کرد و پس از آن مجمع عمومی سازمان ملل متحد روز ۲۱ ماه می برابر با ۳۱ نور را به عنوان جهان تنوع فرهنگی برای گفتگو و توسعه نامگذاری کرد. ■

حکومت از سکتور خصوصی ...

رهبری حکومت به بحث می گیرد.

داکتر عبدالله عبدالله بر حفظ و تداوم تصدی زغال سنگ و استخراج قانونی آن تاکید کرد ورزید و گفت که تا حد ممکن حکومت از سکتور خصوصی حمایت می کند.

های نمایش فراتر می رود.

وی گفت که موزیم ملی در کنار تجلیل از روز بین المللی موزیم ها، به گرمی داشت از ماه مبارک رمضان نمایشگاه آثار دوره اسلامی را که نشاندهنده فرهنگ باعظمت اسلامی، چیره دستی و خلاقیت هنرمندان این دوره میباشد، نیز برگزار کرده است.

همچنان در این محفل پیام بانوی اول کشور توسط زهره یوسف رسول فرهنگی دفتر بانوی اول خوانده شد و در قسمت آن آمده است که داشته های فرهنگی و باستانی یک کشور نماینده گی از هویت، رسوم، عنعنات و فرهنگ آن کشور میکند و باید همه در حفاظت و نگهداری آثار باستانی و داشته های تاریخی کشور تلاش فراوان

پسندیده مردم ما، که هویت و گذشته ما را بازگو میکند فرامیخواند ما تلاش های خود را با نهاد های معتبر ملی و بین المللی که میکوشند از طرق مختلف از روند توسعه فرهنگی در جوامع حمایت کنند هماهنگ میسازیم. تازمینه را برای رشد فرهنگی و توسعه اجتماعی کشور مساعد شود.

ما نگاه مثبت به تنوع فرهنگی در کشور خود داشته از ارزش های ملی، سنن و عنعنات پسندیده، هنجارها، رسوم، آداب و قوانین اجتماعی مردم پاسداری میکنیم

او افزود که در این گزارش بسیاری از مشکلات سرمایه گذاران به ویژه در بخش تعرفه، بازار و صادرات زغال سنگ، شرایط و تطبیق قراردادها حل خواهد شد رئیس اجرائیه کشور به مسوولان نهادهای ذریبط دولتی و شرکت های زغال سنگ

افغانی از جمله مبلغ ۸۰ میلیون افغانی را اسهام موسسات دولتی ومختلط مانند دافغانستان بانک ، انحصارات دولتی ،دیویی تعاونی خزینه تقاعد وبانک زراعتی ومبلغ ۴۰ ملیون افغانی را اسهام تجارت وشرکت های خصوصی تشکیل میداد. بعد از بررسی معلومات فوق الذکر ونیز مطالعه نخستین اساسنامه پشّنی تجارتي بانک وسایر اسناد مربوط به این دوره که غرض اطلاع عامه رسما نشر شده بود به این نتیجه رسیدم :

۱- اداره محترم پشّنی بانک ، که مرحوم جنّت خان غروال را به حیث موسس بانک مذکور معرفی ننمایند ، هیچ سند ، مآخذ یا مدرکی را که ثابت کننده این ادعای شان شده بتواند در نشرات مربوط آن بانک محترم یا سایر رسانه ها ارایه نکرده ودر مطبوعات آنوقت (سال ۱۳۳۳)هش نیز این ادعای شان تایید نشده است یعنی در هیچ شماره نشرات آنوقت اسم مرحوم جنّت خان غروال به حیث موسی آن بانک ذکر نگردیده וכدام پیشنهاد انفرادی جناب غروال صاحب هم راجع به اهمیت وضرورت تاسیس بانک مذکور در نشرات فوق الذکر به مشاهده نرسیده .

اگر پشّنی تجارتي بانک به ابتکار وسرمایه شخصی مرحوم غروال صاحب به شکل بانک کاملاً خصوصی ایجاد میشد در آنصورت اداره محترم حق داشتند مرحومی را موسس آن بانک بنامند در حالیکه واقعیت چنین نبوده و مطابق توضیحیکه در ادامه این نامه ارایه میگردد بانک مذکور غرض تحقّق اهداف سیاست اقتصادی حکومت وقت منحیث یک بانک مختلط به سرمایه گذاری دولتی وخصوصی تاسیس گردیده

اقتصادی در افغانستان بوده وپیروی از این سیاست را با در نظر داشت تجارت سایر ممالک اعم از پیشرفته وروبه انکشاف بهترین راه برای رشد سریع ونیل به استقلال اقتصادی کشور می دانستند در راس کمیسיוنی مرکب از متخصصین با تجربه وشخصیت های دانشمند واهل خبره به ترتیب وتسوید نخستین پلان پنجساله اقتصادی افغانستان همت گماشتند .

به منظور تحقّق بهتر وسریعتر اهداف پلان اقتصادی کشور خاصتا در بخش تجارت ، مبرمیت وضرورت ایجاد پشّنی تجارتي بانک محسوس گردیده ولازم دیده شد که قبل از تکمیل مراحل قانونی وتطبیق عملی پلان اقتصادی مملکت بانک متذکره شروع به فعالیت نماید تا همزمان به آغاز پلان نقش خود را در تعمیل موفقانه آن ایفا نموده بتواند .

چنانچه وظایف خاص ومسر کاری آن بانک در طول مدت تطبیق پلان مذکور در صفحات (۲۸۳-۲۸۴)نخستین پلان پنج ساله اقتصادی افغانستان تعیین ومشخص گردیده بود بنا وزیر مالیه با مقامات ذیصلاح بانکها وموسساتی که اسمای شان در فوق ذکر گردید ومطابق اساسنامه ها واسناد تقنینی مربوط آنها وزیر مالیه عضو مجمع عمومی سهامداران بعضی از موسسات مذکور یا در تعدادی عضو دایمی شورای عالی ویا بعضی از آنها مستقیما تحت اثر وزارت مالیه قرار داشت مجلسی ترتیب ودر عین وقت تعدادی از تجار وشرکت های خصوصی نیز به این مجلس دعوت گردیده و مو ضوع تاسیس بانک فوق الذکر با اهداف ونقش آن در تطبیق موفقانه پلان اقتصادی افغانستان ونیز تسهیلات

مرکزی) که در راس آن جناب خلیل صدیق شخصیت مجرب وسابقه دار امور بانکی کشور قرار دارند و همچنان بر ریاست محترم پشّنی بانک احترامانه پیشنهاد مینمایم تا به اساس دلایل که فوقا به عرض رسانیده شد جناب مرحوم عبدالملک خان عبارحیم زی وزیر مالیه وفیصل وزارت اقتصاد ملی آنوقت به حیث موسس وبنیانگذار پشّنی تجارتي بانک وجناب مرحوم جنّت خان غروال را به حیث نخستین رئیس هیئت عامل ونخستین اساس گذار امور اجراییو آن بانک معرفی بدارند تا حقایق تاریخی تحریف نگردد وحق خدمت هیچ شخصیتی ضایع نشود یعنی حق به حقدار برسد . واگر دلایل فوق قانونی وتطبیق عملی پلان اقتصادی مملکت بانک متذکره شروع به فعالیت نماید تا همزمان به آغاز پلان نقش خود را در تعمیل موفقانه آن ایفا نموده بتواند .

چنانچه وظایف خاص ومسر کاری آن بانک در طول مدت تطبیق پلان مذکور در صفحات (۲۸۳-۲۸۴)نخستین پلان پنج ساله اقتصادی افغانستان تعیین ومشخص گردیده بود بنا وزیر مالیه با مقامات ذیصلاح بانکها وموسساتی که اسمای شان در فوق ذکر گردید ومطابق اساسنامه ها واسناد تقنینی مربوط آنها وزیر مالیه عضو مجمع عمومی سهامداران بعضی از موسسات مذکور یا در تعدادی عضو دایمی شورای عالی ویا بعضی از آنها مستقیما تحت اثر وزارت مالیه قرار داشت مجلسی ترتیب ودر عین وقت تعدادی از تجار وشرکت های خصوصی نیز به این مجلس دعوت گردیده و مو ضوع تاسیس بانک فوق الذکر با اهداف ونقش آن در تطبیق موفقانه پلان اقتصادی افغانستان ونیز تسهیلات

افغانستان په ...

وشي نو بشپړه به حوته شي چې فردوسي خپل دغه فعاليت د افغانانو لپاره كړي دې او بل لوي دليل دادي كله چې د فردوسي شاهنامه ليكل كېده نو د اوسني افغانستان ستر واكي د سلطان محمود غزنوي په لاس كي وه چې فردوسي هم د هغه له څنگ سره په غزني كې دا شاهنامه ليكلي ده او دده دسترواكي حدود اربعه يا پولې يې د ايران له ري نه د هند تر سومات پورې ذكر كړې ده او له شمال نه د سهيل پلو له امو دريانه دهند تر بحر پورې سحل كړې ده چې دا د فردوسي په شاهنامه د فارسيانو بله نيوکه ده چې ايران يې د لوي محمود غزنوي په قلمرو كې

۲۸۴ نُن به ارزش ۲۴ ميليون افغانی صادر می‌شود.

نرگس نهان سرپرست وزارت معادن گفت که برای اولین بار مطالعات زغال سنگ انجام شده که در آن فرصت‌ها، چالش‌ها و چگونگی شرایط قرارداد واضح گردیده است.

بټیټه صفحه ۵

و شادی گرایي و روح افزایي، خردگرایی، دانش دوستي، یی اعتبار دانستن جهان، لذت جویی و به خوشیختی اندیشیدن در شعرهای او موج می زند. وی نماینده کامل شعر دوره سامانی و اسلوب شاعری سده چهارم است. تصویرهایش زنده و طبیعت در شعر او جاندار است. پیدایش و مطرح کردن رباعی را به او نسبت می دهند. رباعی در بنیاد، همان ترانه هایی بود که خیابگران می خوانده اند و به پهلویات مشهور بوده است؛ رودکی به اقتضای آوازه خوانی به این نوع شعر بیشتر گرایش داشته، شاید نخستین شاعری باشد که بیش از سایر گویندگان روزگارش در ساختن آهنگها از آن سود برده باشد. از ینها، قطعه ها، قصیده ها و همه سوايق موضوع رباا استفاده از آرشيف ها و ساير منابع که به دسترس شان قرارا دارد ، دقيقا مطالعه نمايند ويا در زمينه از دانشمندان واهل خبره ونيز مامورين مجرب وسابقه دار آن اداره استمداد جويند تا مطالعين گرام وخصوصا هموطنان عزيزما از حقايق موضوعات تاريخي کشور شان آگاهی دقيق حاصل نموده بتوانند .

با عرض حرمت شاه همايون " احمد زی "

وظیفه سپرد که گزارش وزارت معادن را به صورت دقیق بخوانند و دیدگاه‌های‌شان را برای نهایی‌سازی آن شریک سازند.

رئیس اجرائیه کشور وعد سپرد که پس از ارزیابی گزارش وزارت معادن و پیشنهادات سکتور خصوصی، تمام موارد را در سطح

نمایندۀ کامل شعر دورۀ سامانی ...

هشت سالگی قرآن تمامت حفظ کرد و قرائت یاموخت و شعر گرفت و معنای دقیق می گفت، چنانکه خلق بر وی اقبال نمودند و رغبت او زیادت شد و او را آفریدگار تعالی آوازی خوش و صوتی دلکش داده بود. از ابوالعبک بختیار بر بط یاموخت و در آن ماهر شد و آوازه او به اطراف واکتاف عالم برسید و امیر نصر بن احمد سامانی که امیر خراسان بود، او را به قربت حضرت خود مخصوص گردانید و کارش بالا گرفت و ثروت و نعمت او به حد کمال رسید. زادگاه او قریه بنج از قراء رودک سمرقند است. بعضی او را کور مادر زاد دانسته اند و عقیده برخی بر آن است که در اواخر عمر نابینا شده است. وفات وی به سال ۳۲۰ هجری در زادگاهش قریه بنج اتفاق افتاده و در همان جا به خاک سپرده شده است. رودکی در سرودن انواع شعر مخصوصاً قصیده، مثنوی ، غزل و قطعه مهارت داشته است و از نظر خوشی بیان در تاریخ ادبیات پیش از او شاعری وجود ندارد که بتواند با وی برابری کند. به واسطه تقرب به امیر نصر بن احمد سامانی (۳۰۱-۳۳۱) رودکی به دریافت جوائز و صله فراوانی از پادشاه سامانی و وزیران و رجال در بارش نائل گردید و ثروت و مکتی زیاد به دست آورده است چنانکه به گفته نظامی عروضی هنگامی مه به همراهی نصر بن احمد از هرات به بخارا می رفته، چهار صد شتر بته او بوده است. علاوه بر دارا بودن مقام ظاهری رفعت پایه سخنوری و شاعری رودکی به اندازه ای است که از معاصران او شعرای معروفی چون شهید بلخی و معروفی بلخی او را ستوده اند و از گویندگان بعد از او کسانی چون دقیقی، نظامی عروضی، عنصری، فرخی و ناصر خسرو از او به بزرگی یاد کرده اند.

ویژگی سخن سخنان رودکی در قوت تشبیه و نزدیکی معانی به طبیعت و وصف ، کم نظیر است و لطافت و متانت و انسجام خاصی در ادبیات وی مشاهده می شود که مایه تأثیر کلام او در خواننده و شنونده است. از غالب

در اخیر برنامه، رئیس اجرائیه کشور مشکلات شرکت هوایی افق شرق را که از دو سال به این سو متوقف است، نیز مورد ارزیابی قرار داد. قرار است پس از طی مراحل قانونی، شرکت هوایی افق شرق فعالیت‌اش را از سر گیرد ■.

اشعار او روح طرب و شادی و عدم توجه به آنچه مایه اندوه و سستی باشد مشهود است و این حالت گذشته از اثر محیط زندگی و عصر حیات شاعر نتیجه فراخی عیش و فراغت بال او نیز می باشد. با وجود آنکه تا یک میلیون و سیصد هزار شعر بنا به گفته رشیدی سمرقندی به رودکی نسبت داده اند تعداد اشعاری که از او امروزه در دست است به هزار بیت نمی رسد. از نظر صنایع ادبی گرانبهاترین قسمت آثار رودکی مدایح او نیست، بلکه مغاللات اوست که کاملاً مطابق احساسات آدمی است، شاعر شادی پسند بسیار جالب توجه و شاعر غزلسرای نشاط اتکیز، بسیار ظریف و پیر از احساسات است. گذشته از مدایح و مضمون های شادی پسند و نشاط اتکیز در آثار رودکی، اندیشه ها و پندهایی آمیخته به بدبینی مانند گفتار شهید بلخی دیده می شود. شاید این اندیشه ها در نزدیکی پیری و هنگامی که توانگری او بدل به تنگدستی شده نمو کرده باشد، می توان فرض کرد که این حوادث در زندگی رودکی، بسته به سرگذشت نصر دوم بوده است. پس از آنکه امیر قرمطی را خلع کردند مقام افتخاری که رودکی در دربار به آن شاد بود به پایان رسید. با فرا رسیدن روزهای فقر و تلخ پیری، دیگر چیزی برای رودکی نمانده بود، جز آنکه یاد روزهای خوش گذشته و جوانی سپری شده بنالد و مویه کند.

کلیله و دمنه رودکی

مهمترین کار رودکی به نظم در آوردن کلیله و دمنه است، متأسفانه این اثر گرانبها مانند سایر آثار و مثنویهای رودکی گم شده است و از آن جز ایاتی پراکنده در دست نیست. از ادبیات پراکنده ای که از منظومه کلیله و دمنه و سایر مثنویهای رودکی باقی مانده است می توان فهمید که صاحبقران ملک سخن لقبی برازنده او بوده است. در شعر او قوه تخیل، قدرت بیان، استحکام و انسجام کلام همه با هم جمع است و بهمین دلیل در دربار سامانیان، قدر و مرتبه ای داشت که شاعران بعد از او همیشه آرزوی روزگار او را داشتند ■.

په لاس وړ کړي دي که چېرې د فردوسي شاهنامه د څېړ کو عينکوله شا ولوستل شي نو د افغانستان په اړه به ډير هغه گونگ واقعگونه را برسیره کړي چې نن ورځ يې د نورو هېوادو فرهنگي او لرغون پېژاندي چالاکان دخپل هېواد ارزښتونه بولي تر ټولو لويه خېره داده چې فردوسي فارسانو دخپلو شاعرانو په ډله کي نه حسابه .خکه هغه د افغانستان ارزښتونه بيان کړي وه اواوس يې هم ددغه لوي او نړيوال شاعر شخصيت په اړه داسې مطبوعاتي ارتاويزې باد کړې چې ددوي کينه او نفرت له فردوسي سره له ورايه پکې څرگند دي . که چېرې په دې اړه پراخه څېړني

سجل بللي دي.

خوپه هرصورت پخوا تاريخ ليکونکي اوڅېړونکي کم وه او اکثرتاريخي داسي تاريخي پيښي نه سجل کېدې او آن چې په ځينو ځايو کي تاريخي پيښې سجل کېدل بدعت گڼل کېدې او ځيني تاريخونه بيا د پيامبرانو له زمانو چې هغه هم به اعتقادي ارزښتونوثابت وه را پيل شوي او زموږ تر زماني رارسيدلې دي  د يونان د فلاسفه روايات د تاريخونو بله سرچينه گڼل کيداي شي خو دافغانستان د لرغوني تاريخ په اړه شاهنامه که څه هم يو فولکلوري افسانوي تخيلي او نيمه تاريخي

نسايا ميمنه  هرپوا د هرپرود دسيند حوزه  هريواتي دارغنداب د سيند حوزه  هپتومنټ د هيرمند(هلمند)، او دپشت رود حوزه  ويکرتا د کابلستان د رود حوزه  کخره د غزني ککرک  کروخ دهرات سيمه  اوږه د پکتیکا ځمکه ره گه د بد څشان راغ او داسې نور سيمو ذکرچي د پورتنيو ټولو رواياتونه پوره څرگنديږي چې اوسني افغانستان له ميلاد نه د مخه هم خپل جغرافيايي موقعيت ساتلي وو او همدارنگه يوناني جغرافيا ليکونکو افغانستان بيا له دې نه هم په پراخه ابعادو ذکر کړي دي چې که دا ټول سره را ټول شي بڼايې کتابونه پرې ډک شي .
■

که باید نرخ کتاب ها را در مطابع کنترل و نظارت نمایند.

مهر الله خالقي کتاب فروش دیگر در شهر کابل می گوید: با توجه به مشکلات جنگ،ناامنی،بیکاری و اقتصاد ضعیف مردم در تناسب به کشور های همسایه نسبتاً خوب است بیشتر محصلان جوان به خاطر تهیه رساله های دفاع از دیپلوم تحصیلی کتاب میخرند و تعداد بیشتر مردم کتاب های

روانشناسی و سیاسی را خریداری می کند. روزانه بالاتر از پنجاه جلد کتاب های مختلف النوع را بفروش می رسانیم واز مسئولین می خواهیم تا محل مناسب برای فروش کتاب را مشخص نمایند.

در همین حال حمید الله شهرانی رئیس کتاب خانه های عامه کشور گفت: فرهنگ تحقیق و پژوهش با گسترش نهاد ها ، موسسات تحصیلات

مطالعهٔ سبب پیشرفت ...

عالی خصوصی، مکاتب خصوصی و سطح مطالعه در رابطه به کتاب های علمی در حال افزایش است.

آقای شهرانی افزود: وضعیت کتاب خوانی نیز نسبت به گذشته در حالت خوب و بهتری فرار دارد و یک تعداد جوانان به صورت خود جوش از طریق سایت های اجتماعی با درک ارزش فرهنگ مطالعه پیام هایی را به نشر رسانیده اند.

خواجه نصیر احمد صدیقی

